

Gevolgen voor het dagelijks leven

Doelstelling:

Het belevingsaspect: De leerlingen laten nadenken over het feit dat oorlog naast veel doden en gewonden ook ontzettend veel geld en grondstoffen kost, en wat de invloed hiervan is op het dagelijks leven, voor “gewone” mensen, waarbij vooral de gevolgen van de honger in het algemeen en het gebrek aan alle basale levensbehoeften voor de bevolking aan de orde komt.

Gevolgen van schaarste voor het dagelijks leven van mensen

Doordat er geen treinen en vrachtwagens meer reden, werd er niet alleen geen voedsel, maar ook geen brandstof meer aangevoerd, dus geen kolen uit de Limburgse kolenmijnen. En juist de winter van 1945 was erg streng.

Dat betekende: geen kolen voor de kolenkachels om de huizen en scholen te verwarmen. Geen gas om op te koken. Gas werd gehaald uit steenkool. Geen elektriciteit voor de industrie en verlichting, want de centrales werkten op steenkool.

De winkels waren leeg. Als er al ergens iets te koop was, moet je uren in de rij staan. De meeste artikelen kon je alleen kopen als je er distributiebonnen bij inleverde of als je (heel) veel geld had op de zwarte markt. Om het weinige dat er was eerlijker te verdelen, kregen de mensen ‘distributiebonnen’. Ze konden de toegestane hoeveelheid voedsel kopen en niet meer.

Het gevolg van honger was dat mensen zwakker werden en daardoor minder weer-

stand tegen ziektes hadden. Vooral kinderen hadden minder weerstand, waardoor ze ook sneller en ernstiger ziek werden. Er was ook tekort aan medicijnen.

Op de zwarte markt kon je voor veel geld nog wel dingen kopen. Veel mensen, ook kinderen, gingen op hongertocht om bij boeren door middel van ruilhandel voedsel te krijgen.

Activiteiten

- Lezen: “Post uit Aalten” (Boek. Aanwezig in de koffer)
- Hongerwinter, van tulpen tot knijpkat (www.datbewarenwe.nl) NB: website bestaat niet meer!
- DVD:
 - * Lied “Vader je bracht me toen naar Friesland” (gezongen door Joost Prinsen)
 - * Filmpje: “Honger” (gemaakt door de Duitser Rudi Honecker met de verborgen camera)
 - * “Hongerwinter in bezet gebied” (uit: Andere Tijden, special over dagelijks leven tijdens de Duitse bezetting)

Rollenspel

Rollenspel “Keuzes maken” zie handleiding Boer Rensink heeft niet voor alle mensen die aan zijn deur komen voedsel, dus moeten zij keuzes maken. Wat zullen zijn vragen voor het voedsel? Bonnen, geld, goud, zilver? Wie krijgt wat? Wie krijgt meer/ minder/ niets?

